

© PATRICK DIELEMAN

BODEMINFORMATIE BIJ DE HAND

Tijdens Agribex sloot de Vlaamse overheid het Jaar van de Bodem af met een seminarie. Men demonstreerde er ook enkele instrumenten. – Patrick Dieleman

Het gaat om tools die van nut kunnen zijn, om meer inzichtelijk in te spelen op de behoeften van je bodems.

Bodemverkenner

De tool met deze naam werd voorgesteld door het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE). Bodemverkenner zorgt ervoor dat allerlei gegevens met betrekking tot de bodem, bodemkaarten, kaarten over erosie en overige bodemgerelateerde kaarten vlot kunnen worden geconsulteerd. Daarnaast krijg je op een overzichtelijke manier toegang tot alle datasets van Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV). Bodemverkenner kan je onder meer bereiken via de startpagina www.dov.vlaanderen.be.

Bij je eerste bezoek moet je wennen aan de werkwijze. Om dit artikel goed te kunnen begrijpen, volg je best mee op de site. Je kan snel op je eigen regio inzoomen door bovenaan je adres of de XY-coördinaten in te geven. Links onderaan op het scherm kies je onder het tabblad 'Kaartlagen kiezen' de gewenste kaartlaag, bijvoorbeeld door onder 'bodemkaarten' 'bodemtypys' aan te vinken. De sinds 2014 vernieuwde bodemkaart van Vlaanderen bevat algemene kenmerken, foto's, landbouweconomische bodemgeschiktheid en scans van de originele analoge bodemkaartbladen en toelichtingsboekjes. Vanaf schaal 1:150.000 krijg je een gedetailleerde en dynamische legende. Wanneer je op het infoscherm op de code van

het bodemtype klikt, krijg je daar een toelichting over. Je krijgt ook het originele toelichtingsboekje te zien dat onder meer de landbouweconomische bodemgeschiktheid toelicht. Een kanttekening daarbij is dat sinds de jaren 50 tot 70 – toen de bodemkaart ten velde werd opgemaakt – de situatie kan gewijzigd zijn, bijvoorbeeld doordat het perceel werd gedraineerd. Iets lager in het keuzescherm aan de linkerkant kan je de recent vernieuwde potentiële bodemerosiekaart per perceel oproepen. De potentiële erosie wordt bepaald door de lengte van de helling, de hellingsgraad en het bodemtype. Men spreekt over potentiële erosie, omdat men geen rekening houdt met het gewas en de neerslag in dat jaar. Wanneer je bovenaan links de knop 'i' (van informatie) activeert, verschijnt in het beeld onder de kaart in tekstvorm informatie over het perceel of de plaats die je aanklikt met de cursor. In de linkerkolom zie je de informatie die ook voorgedrukt staat op de verzamelaanvraag.

Knowsoil

Deze online tool, die ontwikkeld werd door het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) als partner in een Europees project, meet de impact van verschillende landbouwpraktijken op de bodemkwaliteit, gewasproductiviteit, koolstofopbouw en emissie van broeikasgassen. Er is daarover veel informatie beschikbaar uit allerlei proeven in diverse

lidstaten, maar men wilde die ook zichtbaar maken voor de praktijk (<http://knowsoil.catch-c.eu/KnowSoil>). Er zijn 2 modules. Met de eerste kan je een landbouwpraktijk evalueren. Je kan bijvoorbeeld de effecten op gewasopbrengst en bodemkwaliteit bekijken van niet-kerende bodembewerking, een specifieke vruchtafwisseling, groenbedekkers en de aanvoer van compost, stal mest of mengmest. Als resultaat krijg je een lachend, neutraal of verdrietig

.....
Kom meer te weten over de grond onder je voeten.
.....

gezichtje en een verklaring voor het effect. In deel 2 kan je landbouwpraktijken selecteren, met het oog op een doel, bijvoorbeeld het verhogen van het gehalte aan organische stof in de bodem. Je krijgt dan een lijst met alle praktijken die daartoe bijdragen. Ook hier geven smileys een score weer voor hun effectiviteit. Bij elke teeltmaatregel kan je een fiche met meer informatie krijgen.

Demeter

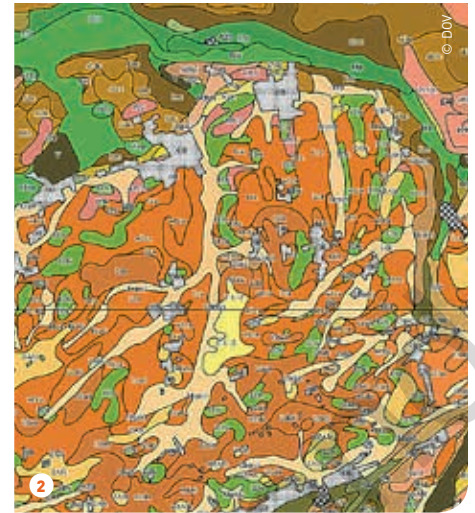
De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wil met deze tool landbouwers helpen om slim te bemesten in functie van de stik-

stof- en fosforbehoefte van de plant en bovendien ook zorg te dragen voor het gehalte aan organische stof in de bodem. Die 2 doelstellingen zijn niet eenvoudig met elkaar te verzoenen. Uit de resultaten van de nitraatresidumetingen in het najaar blijkt dat het percentage overschrijdingen hoger is in bodems met een hoog gehalte aan organische stof. Positief is dat men er in een kleine helft van de gevallen toch in slaagt om die 2 objectieven te verzoenen.

Bij het eerste bezoek aan de site (<https://eloket.vlm.be/Demeter/>) moet je een login aanvragen. Vervolgens kan je je bedrijf en percelen aanmaken en een (mogelijke) rotatie invullen. Om het werk te vereenvoudigen kan je kiezen uit een lijst van standaardantwoorden. Zodra je de rotatie ingevuld hebt voor een perceel, krijg je een resultatenrapport met een stikstof- en fosforbalans en een simulatie van de evolutie van het percentage koolstof in de bodem gedurende de komende 30 jaar. Door verschillende rotaties door te rekenen kan je de beste strategie op lange termijn bepalen. Er zijn links naar fiches met meer informatie over duurzaam bodembeheer.

Bodemvochtmeetnet

Dat de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater opvolgt is voor de meesten al langer bekend. VMM monitort echter ook de bodemvocht- en grondwaterkwaliteit. Het bodemvocht werd tot nu toe gemeten op 4 plaatsen (Boekhoute, Waregem, Liedekerke en Niel-bij-Sint-Truiden). Dat meetnet breidt uit naar 24 locaties. Contactsensoren meten het bodemvocht lokaal op verschillende diepten. Men test nu ook de nieuwe Cosmossensor. Die kan de toestand nagaan in een iets groter gebied. Door die informatie te koppelen aan satellietge-

1 De luchtfoto is het standaardscherm van Bodemverkenner. Door links op het scherm onder 'Bodemkaart (1/20.000)' de kaartlaag 'Bodemtypes' aan te vinken, krijg je 2 de geactualiseerde bodemkaart. Door te klikken op een locatie krijg je meer info over het specifieke bodemtype.

gevens wil men een gebiedsdekkend beeld leveren.

De evolutie van de grondwatertafel wordt weergegeven door de grondwaterstandindicator. Via Bodemverkenner kan je de actuele grondwaterstand te zien krijgen en ook bekijken hoe uitzonderlijk de situatie is, bijvoorbeeld met het oog op beregening.

Op www.waterinfo.be wordt alle kennis van Vlaamse waterbeheerders en kennisinstellingen verzameld. Hier brengt men alle metingen en voorspellingen samen, zodat men maatregelen kan treffen om waterschade tot een minimum te beperken. De site bestaat uit 4 thema's: overstroming, getij, neerslag en droogte. Rechts bovenaan kan je historische informatie opvragen onder 'Kaarten en grafieken' en 'Rapporten'.

Centraal staat een kaart van Vlaanderen, waarop je via het scherm rechtsonder allerlei kaartlagen kan activeren. Door een login aan te vragen kan je onder meer je thuislocatie instellen en je voorkeuren informatie vlotter toegankelijk maken. ■

HIER KAN JE DE INFORMATIE VINDEN

www.dov.vlaanderen.be
www.waterinfo.be
<http://knowsoil.catch-c.eu/KnowSoil/>
<https://eloket.vlm.be/Demeter/>

Media service
 gericht adverteren

Voor meer info
 016 28 63 33 of info@mediaservice.be

www.mediaservice.be

ECO
 niet toevallig beter.

Erg lage bewezen emissiefactor
 Goedgekeurd op de PAS-lijst met 43% reductie (PAS R-1.6)

ECO-VLOER
 Optimaal beloopbaar voor koe en boer door hybride loopoppervlak van 50% beton en 50% rubber

ANDERSBETON niet toevallig beter.
 Wil je nog meer weten, surf dan naar andersbeton.com of bel naar +32 3 315 72 72.

